

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده اقتصاد و حسابداری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (MA)

گرایش: حسابداری

عنوان:

آثار متقابل سودهای غیر منتظره و خصوصیات کیفی سود بر واکنش بازار سرمایه

استاد راهنما:

دکتر زهرا لشگری

استاد مشاور:

دکتر فرزانه حیدرپور

پژوهشگر:

الهام بخشایش

بهار ۱۳۹۲

منشور اخلاق پژوهش

با یاری از خداوند سبحان و اعتقاد به اینکه عالم محضر خداوند است و همواره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشت مقام بلند دانش پژوهش و نظر به اهمیت جایگاه و دانشگاه در اعتلای فرهنگ و تمدن بشری ما دانشجویان و اعضای هیات علمی واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی متعهد می گردیم.

اصول زیر را در انجام فعالیت های پژوهشی مد نظر قرار داده و از آن تخطی نکنیم:

- ۱- اصل برائت: التزام به برائت جویی از هرگونه رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضوع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به شائب های غیر علمی می پالایند.
 - ۲- اصل رعایت انصاف و امانت: تعهد به اجتناب از هر گونه جانب داری غیر علمی و حفاظت از اموال تجهیزات و منابع در اختیار.
 - ۳- اصل ترویج: تعهد به رواج دانش و اشاعه نتایج تحقیقات و انتقال آنبه همکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
 - ۴- اصل احترام: تعهد به رعایت حریم ها و حرمت ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب نقد و خودداری از هرگونه حرمت شکنی.
 - ۵- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهیدگان (انسان حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.
 - ۶- اصل راز داری: تعهد به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد سازمان ها و کشورها و کلیه افراد و نهادهای مرتبط با تحقیق.
 - ۷- اصل حقیقت جویی: تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هر گونه پنهان سازی حقیقت.
 - ۸- اصل مالکیت مادی و معنوی: تعهد به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه همکاران پژوهش.
 - ۹- اصل منافع ملی: تعهد به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش.
- امضاء پژوهشگر:

تقدیم به:

خدایا همیشه به بزرگیت ایمان داشته ام و به مهربانیت
امروز من کوچک، به سراغت آمده ام
با دلی سرشار از محبت تو
برای هر آنچه خواسته ام و خواهم ساخت
تنها و تنها رو به تو آورده ام و خواهم آورد
از تو سپاسگذارم معبودی که عبودیت سزاوار توست

تقدیم به کسانی که لحظه های خوشبختی ام را آفریدند:

مادر مهربانم ؛ نقاش پاکی ها که بر دلم رنگ زندگی و مهر پاشید

پدر صبورم؛ با نگاه گرمش که آرام بخش خستگی و پشتیبان همیشگی ام بود.

تشر و قدر دانی:

از سرکار خانم دکتر زهرا لشگری که در تمامی مراحل همواره اینجانب را حمایت نمود.

از سرکار خانم دکتر فرزانه حیدرپور که دلسوزانه پاسخگوی مشکلات اینجانب بود.

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب الهام بخشایش دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی ۸۹۰۶۶۸۶۲۸۰۰ در رشته حسابداری که در تاریخ ۱۳۹۲/۰۳/۱۲ از پایان نامه خود تحت عنوان :

آثار متقابل سودهای غیر منتظره و خصوصیات کیفی سود بر واکنش بازار سرمایه

با کسب نمره ۱۹/۲۵ و درجه عالی دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم:

۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.

۲- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: الهام بخشایش

تاریخ و امضاء

بسمه تعالی

در تاریخ: ۹۲/۰۳/۱۲

دانشجوی کارشناسی ارشد آقای/خانم الهام بخشایش از پایان نامه خود دفاع نموده و با نمره ۱۹/۲۵ بحروف نوزده و بیست و پنج صدم و با درجه عالی مورد تصویب قرار گرفت .

امضاء استاد راهنما :

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات پژوهش

۲	۱-۱- مقدمه
۳	۱-۲- تشریح و بیان مسأله
۶	۱-۳- ضرورت انجام پژوهش
۶	۱-۴- پرسش پژوهش
۷	۱-۵- اهداف پژوهش
۷	۱-۵-۱- اهداف علمی پژوهش
۷	۱-۵-۲- اهداف کاربردی پژوهش
۸	۱-۶- تبیین فرضیه های پژوهش
	Error! Bookmark not defined.
۸	۱-۷-۱- قلمرو موضوعی پژوهش
۸	۱-۷-۲- قلمرو زمانی انجام پژوهش
۸	۱-۷-۳- قلمرو مکانی پژوهش
۹	۱-۸- تعریف مفاهیم و متغیر های پژوهش
۱۰	۱-۹- ساختار کلی پژوهش
۱۱	۱-۱۰- خلاصه فصل

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق

- ۱۲-۱-۲ مقدمه ۱۳
- ۱۴-۲-۲ بازارهای مالی ۱۴
- ۱۵-۱-۲-۲ طبقه بندی بازارهای مالی ۱۵
- ۱۵-۱-۱-۲-۲ بازار پول ۱۵
- ۱۵-۲-۱-۲-۲ بازار سرمایه ۱۵
- ۱۶-۲-۲-۲ هدف بازار سرمایه ۱۶
- ۱۶-۳-۲ نظریه بازار کارای سرمایه ۱۶
- ۲۱-۱-۳-۲ گونه‌های سه گانه کارایی اطلاعاتی بازار سرمایه ۲۱
- ۲۲-۲-۳-۲ انواع الگوهای کارایی بازار ۲۲
- ۲۳-۳-۳-۲ نقاط ضعف نظریه بازار کارا ۲۳
- ۲۴-۴-۳-۲ پاسخ نظریه بازار کارا ۲۴
- ۲۴-۵-۳-۲ بازار چطور کارا می‌شود؟ ۲۴
- ۱۵-۴-۲ آگاه شدن از واکنش بازار ۱۵
- ۲۶-۱-۴-۲ پژوهش بال و براون ۲۶
- Error! Bookmark not defined.** نتیجه پژوهش بال و براون ۲-۴-۲
- Error! Bookmark not defined.** ضریب واکنش سود ۵-۲
- ۲۹-۶-۲ دلایل واکنش متفاوت بازار ۲۹
- ۳۳-۷-۲ سود حسابداری و محتوای اطلاعاتی آن ۳۳
- ۳۴-۱-۷-۲ شرحی از سود حسابداری ۳۴

- ۳۵ جایگاه سود در تئوری حسابداری ۲-۷-۲
- ۳۶ اهداف گزارشگری سود ۳-۷-۲
- ۳۷ محتوای اطلاعاتی سود حسابداری ۴-۷-۲
- ۳۶ مفهوم اقتصادی سود ۵-۷-۲
- ۴۰ نارسایی محتوای اطلاعاتی سود حسابداری ۶-۷-۲
- ۴۰ نقاط قوت سود حسابداری ۷-۷-۲
- ۴۱ نقاط ضعف سود حسابداری ۸-۷-۲
- ۴۲ سود غیرمنتظره ۸-۲
- ۴۴ اندازه گیری سود غیرمنتظره ۱-۸-۲
- ۴۵ پیش بینی سود توسط مدیران ۹-۲
- ۴۸ پیش بینی سود توسط تحلیلگران ۱۰-۲
- ۴۹ روش‌های پیش بینی سود ۱۱-۲
- ۵۰ مدل باکس - جنکینز ۱-۱۱-۲
- ۵۱ مراحل عملی روش باکس - جنکینز ۲-۱۱-۲
- ۵۱ مدل گام زدن تصادفی ۳-۱۱-۲
- ۵۲ ویژگی‌های کیفی سود ۱۲-۲
- ۵۲ پایداری سود ۱-۱۲-۲
- ۵۵ اهمیت پیش بینی سود ۲-۱۲-۲
- ۵۷ یکنواختی سود ۳-۱۲-۲
- ۶۱ مربوط بودن سود به ارزش سهام ۴-۱۲-۲

۶۳ ۲-۱۲-۵- به موقع بودن سود

Error! Bookmark not defined. ۲-۱۲-۶- محافظه کارانه بودن سود

Error! Bookmark not defined. ۲-۱۳- سودهای غیر منتظره، خصوصیات کیفی سود و واکنش بازار.

Error! Bookmark not defined. ۲-۱۴- پیشینه پژوهش

Error! Bookmark not defined. ۲-۱۵- خلاصه فصل

فصل سوم: روش شناسی پژوهش

Error! Bookmark not defined. ۳-۱- مقدمه

Error! Bookmark not defined. ۳-۲- روش پژوهش

Error! Bookmark not defined. ۳-۳- جامعه و نمونه آماری پژوهش

Error! Bookmark not defined. ۳-۳-۱- روش نمونه گیری

Error! Bookmark not defined. ۳-۴- فرضیه های پژوهش

Error! Bookmark not defined. ۳-۵- بیان فرضیه های آماری

Error! Bookmark not defined. ۳-۶- ابزار جمع آوری داده های مورد نیاز پژوهش

Error! Bookmark not defined. ۳-۷- قلمرو پژوهش

Error! Bookmark not defined. ۳-۷-۱- قلمرو موضوعی پژوهش

Error! Bookmark not defined. ۳-۷-۲- قلمرو زمانی انجام پژوهش

Error! Bookmark not defined. ۳-۷-۳- قلمرو مکانی پژوهش

Error! Bookmark not defined. ۳-۸- روش ها و ابزار تجزیه و تحلیل داده ها

Error! Bookmark not defined. ۳-۹- متغیرهای پژوهش و تعاریف عملیاتی آنها

Error! Bookmark not defined. ۳-۹-۱- متغیرهای وابسته

Error! Bookmark not defined. واکنش بازار ۱-۱-۹-۳

Error! Bookmark not defined. متغیر مستقل ۲-۹-۳

Error! Bookmark not defined. سود غیر منتظره ۱-۲-۹-۳

Error! Bookmark not defined. پایداری سود ۲-۲-۹-۳

Error! Bookmark not defined. مربوط بودن سود ۳-۲-۹-۳

Error! Bookmark not defined. محافظه کاری سود ۴-۲-۹-۳

Error! Bookmark not defined. متغیر کنترلی ۳-۹-۳

Error! Bookmark not defined. روش های آماری و تجزیه و تحلیل داده ها ۱۰-۳

Error! Bookmark not defined. آماره توصیفی ۱-۱۰-۳

Error! Bookmark not defined. آزمون نرمال بودن داده ها ۲-۱۰-۳

Error! Bookmark not defined. همبستگی بین متغیرها ۳-۱۰-۳

Error! Bookmark not defined. تحلیل رگرسیون داده ها ۴-۱۰-۳

فصل چهارم: تحلیل یافته ها

Error! Bookmark not defined. مقدمه ۱-۴

Error! Bookmark not defined. آمار توصیفی داده ها ۲-۴

Error! Bookmark not defined. همبستگی بین متغیرها ۳-۴

Error! Bookmark not defined. ضریب همبستگی پیرسون (۲) ۱-۳-۴

Error! Bookmark not defined. نتایج آزمون فرضیه های پژوهش ۴-۴

Error! Bookmark not defined. نتایج آزمون فرضیه اول ۱-۴-۴

Error! Bookmark not defined. نتایج آزمون فرضیه دوم ۲-۴-۴

Error! Bookmark not defined...... ۳-۴-۴- نتایج آزمون فرضیه سوم

Error! Bookmark not defined...... ۴-۴-۴- نتایج آزمون فرضیه چهارم

Error! Bookmark not defined...... ۵- خلاصه یافته های پژوهش

فصل پنجم: نتیجه گیری، بحث و پیشنهادات

Error! Bookmark not defined...... ۱-۵- مقدمه

Error! Bookmark not defined...... ۲-۵- بیان فرضیه های آماری

Error! Bookmark not defined.... ۱-۲-۵- تحلیل و تفسیر نتایج آزمون فرضیه اول

Error! Bookmark not defined.... ۲-۱-۵- تحلیل و تفسیر نتایج آزمون فرضیه دوم

Error! Bookmark not defined... ۳-۲-۵- تحلیل و تفسیر نتایج آزمون فرضیه سوم

Error! Bookmark not defined. ۴-۲-۵- تحلیل و تفسیر نتایج آزمون فرضیه چهارم

Error! Bookmark not defined...... ۳-۵- بحث و نتیجه گیری کلی

Error! Bookmark not defined...... ۴-۵- پیشنهادات پژوهش

Error! Bookmark not defined...... ۵-۵- پیشنهاد برای پژوهش های آینده

۱۰۹..... منابع و مأخذ

۱۱۵..... پیوست

۱۳۰..... چکیده انگلیسی

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۳-۲ علامت اختصاری و نام متغیرهای انتخابی در پژوهش	۸۸
جدول ۴-۱ آمار توصیفی متغیرهای پژوهش در کل شرکت های نمونه	۹۲
جدول ۴-۲ ماتریس همبستگی پیرسون برای کل نمونه پژوهش	۹۴
جدول ۴-۳ نتایج آزمون فرضیه اول	۹۶
جدول ۴-۴ نتایج آزمون فرضیه دوم	۹۷
جدول ۴-۵ نتایج آزمون فرضیه سوم	۹۸
جدول ۴-۶ نتایج آزمون فرضیه چهارم	۱۰۰
جدول ۴-۷ خلاصه یافته های پژوهش با تفکیک متغیر مستقل	۱۰۲

فصل اول

کلیات پژوهش

۱-۱- مقدمه

پژوهش های حسابداری تأکید دارد که قیمت ها در بازار اوراق بهادار به اطلاعات حسابداری واکنش نشان می دهد، این واکنش نشان از محتوای بار اطلاعاتی و اطلاعات مفید حسابداری است که باعث تغییر عقاید و رفتارهای سرمایه گذاران می شود.

عوامل متعددی از جمله عوامل داخلی (یا عوامل مربوط به شرکت)، عوامل اقتصادی، عوامل روانی، عوامل سیاسی و ... می توانند رفتار سرمایه گذاران را در بورس اوراق بهادار تحت تأثیر قرار دهند لذا نوسانات سود، سودهای غیرمنتظره و بی ثباتی آنها در طول زمان باعث ایجاد اشکال در تصمیمات و پیش بینی های اقتصادی شرکت ها و سرمایه گذاران می شود.

همچنین کیفیت سود نیز یکی از عوامل بسیار مهمی می باشد که می تواند بر رفتار سرمایه گذاران تأثیر گذار باشد. کیفیت سود را می توان به ثبات و پایداری سود، مربوط بودن سود و محافظه کاری سود تقسیم نمود. سود های غیر منتظره و کیفیت سود از عوامل مهمی است که منجر به نگرانی سهامداران شده و امنیت سرمایه گذاری را در بورس اوراق بهادار تهران تحت تأثیر قرار داده، و در نهایت در صورت بالا بودن نوسانات سود و پایین آمدن کیفیت سود خروج سرمایه گذاران از بورس اتفاق افتاده و رکود سرمایه گذاری و نهایتاً عدم تخصیص بهینه و رکود اقتصادی کشور را به دنبال خواهد داشت.

حال با توجه به اینکه سود های غیر منتظره و کیفیت سود از نظر بیشتر سرمایه گذاران با اهمیت محسوب می شود و این موضوع ممکن است منجر به واکنش سرمایه گذاران شود، بنابراین پژوهش

حاضر به بررسی آثار متقابل سودهای غیر منتظره و خصوصیات کیفی سود بر واکنش بازار سرمایه می پردازد.

۱-۲- تشریح و بیان مسأله

سود یکی از اساسی ترین عناصر صورتهای مالی است که همواره مورد توجه افراد مختلف قرار گرفته است و از سود به عنوان معیاری برای ارزیابی تداوم فعالیت، عملکرد واحد تجاری و پیش بینی فعالیت های آتی واحد تجاری استفاده می شود. سود خالص یک بنگاه اقتصادی، همواره بوسیله سرمایه گذاران، اعتباردهندگان، حرفه حسابداری، مدیران مالی و تحلیلگران بازار سهام مورد استفاده قرار می گیرد (دموری و همکاران، ۱۳۹۰).

شرکتهایی که بر اساس اطلاعات نهایی از سودآوری بالای خود مطلع می باشند، سود سهام پرداخت می کنند و بازار آن را علامتی برای خبر خوب تلقی می کند و قیمت بالاتری برای سهام آن شرکت قائل می شود (کاستاوسن^۱، ۲۰۰۹).

در بورس اوراق بهادار معمولاً قیمت سهم تابعی از ارزش فعلی سودهای آتی است. حال اگر این سودهای آتی از یک دقت قابل قبول برخوردار نباشد، یعنی بین سود واقعی و سود پیش بینی شده تفاوت غیرمنتظره ای وجود داشته باشد، معاملات انجام شده تا زمان اعلام سود واقعی بهینه نخواهد بود. در نتیجه ممکن است برخی از سرمایه گذاران بدون دلیل و به بهای متضرر شدن برخی دیگر منتفع شوند (سجادی، ۱۳۷۷).

عوامل متعددی از جمله عوامل داخلی (یا عوامل مربوط به شرکت)، عوامل اقتصادی، عوامل روانی، عوامل سیاسی و... می توانند رفتار سرمایه گذاران را در بورس اوراق بهادار تحت تأثیر قرار دهند؛ لذا نوسانات سود، سودهای غیرمنتظره (به صورت مثبت و منفی) و بی ثباتی آنها در طول زمان باعث ایجاد اشکال در تصمیمات و پیش بینی های اقتصادی شرکت ها و سرمایه گذاران می شود (همان منبع).

هرچه میزان سود غیرمنتظره بیشتر باشد نوسان قیمت سهام شدیدتر خواهد بود و هرچه نوسان قیمت سهام بیشتر باشد نگرانی سهامداران بیشتر شده و امنیت سرمایه گذاری در بورس اوراق بهادار کاهش

1- Kaustav Sen

می‌یابد و در مواردی منجر به خروج سرمایه‌گذاران از بورس شده و رکود سرمایه‌گذاری و نهایتاً عدم تخصیص بهینه و رکود اقتصادی کشور را به دنبال خواهد داشت (پالت و ویلسون^۱، ۲۰۱۰).

به نظر جانسون و زهو^۲ (۲۰۱۲) سودهای غیر منتظره یک شاخص از بازده‌های غیر عادی برای سرمایه‌گذاران است که در نهایت باعث ایجاد تغییرات در عکس‌العمل قیمت سهام می‌باشد. سودهای غیر منتظره برای مدیران و سرمایه‌گذاران مهم است. برای مثال مدیران مالی عقیده دارند که با افزایش سودهای غیر منتظره مثبت قیمت سهام افزایش و با افزایش سودهای غیر منتظره منفی قیمت سهام منجر به یک جریمه کاهش ارزش می‌شود (گراهام و هاروی^۳، ۲۰۰۵).

اسکینر و اسلوان^۴ (۲۰۰۲) به این نتیجه رسیدند که سودهای غیر منتظره (مثبت و منفی) در چرخه‌های مختلف عمر شرکت متفاوت است مثلاً در بنگاه‌های بالغ نسبت به بنگاه‌های دیگر سود غیر منتظره و واکنش بازار رابطه شدیدتری دارند.

امروزه توسعه اقتصادی بر پایه دسترسی به منابع مالی برای سرمایه‌گذاری استوار است و سرمایه‌گذاری شرکتها به نوبه خود به وجود گزارشگری مالی مناسب در شرکت بستگی دارد. زیرا سرمایه‌گذاران زمانی در یک واحد اقتصادی سرمایه‌گذاری می‌کنند که درباره آن اطلاعات کافی داشته باشند و این اطلاعات توسط گزارشگری مالی تهیه می‌گردد؛ بنابراین این اطلاعات باید دارای کیفیت بالایی باشد (اسپان هلنز^۵، ۲۰۰۵).

در همین راستا خصوصیات کیفی سود را می‌توان بر اساس پژوهش بولو و طالبی (۱۳۸۹) به ثبات و پایداری سود، مربوط بودن سود و محافظه‌کاری سود تقسیم نمود که در این پژوهش از این خصوصیات در جهت بررسی تأثیر متعامل این خصوصیات همراه با سود غیر منتظره بر واکنش بازار استفاده می‌کنیم.

1- Pollet & Wilson
2- Johnson & Zhao
3- Graham & Harvey
4- Skinner & Sloan
5- Sponholtz

دو ویژگی که باعث سودمندی محتوای سود حسابداری می‌شوند عبارتند از ثبات و پایداری سود و مربوط بودن سود، این دو ویژگی را کیفیت اولیه می‌نامند. از دیدگاه داد و کتل^۱ (۱۹۸۹) ثبات و تکرار پذیری، از عوامل مهم و مؤثر بر کیفیت سود است. کیفیت سود شرکت های دارای سود منظم و با ثبات، از شرکت های دارای سود نامنظم و پرنوسان بالاتر است زیرا سود منظم و تکرار پذیر، پیش بینی های آتی راحت و قابل اتکایی خواهد داشت. همچنین سود ناشی از فعالیت های احتمالی، ناگهانی و غیر منتظره از ثبات و پایداری کمتری برخوردار است (بولو و طالبی، ۱۳۸۹).

مربوط بودن به این معناست که سود و اطلاعات توان ایجاد تفاوت در تصمیم را داشته باشند. از طرفی سود و اطلاعات حسابداری جهت قابل اتکاء (اعتماد) بودن باید عاری از خطا و سوگیری بوده و در ارائه ی آنچه ادعای ارائه آنرا دارد صادق باشد (نوری فرد و علی آبادی، ۱۳۸۹).

بحث دیگر در مورد محافظه کاری سود می باشد که به نظر اسچيفر و کنلیا^۲ (۱۹۸۶) این روش رابطه نزدیکی با کیفیت سود دارد یعنی کیفیت سود خالص محاسبه شده به روش محافظه کارانه از کیفیت سود خالص محاسبه شده به روش غیر محافظه کارانه بالاتر است زیرا ریسک بیشتر از واقع نشان دادن سود بیش از ریسک کمتر از واقع نشان دادن آن است (همان منبع).

به طور خاص، اطلاعات کمی در مورد چگونگی تأثیر سودهای غیرمنتظره بر سرمایه گذاری سهام شناخته شده و فعالیت تجاری ناشی از اعلام فوری سود وجود دارد. درک چگونگی پاسخ سرمایه گذاران به سودهای غیرمنتظره در دوره های طولانی تر، به دلیل فراهم کردن بینشی در خصوص این که سرمایه گذاران چگونه تشخیص می دهند کدام سهام را معامله کنند و جاییکه آنها اطلاعات خود را به طور مستقیم از آن اخذ می کنند، مهم است (مایرینگ^۳، ۲۰۰۶).

بنابراین با توجه به اهمیت سود غیر منتظره و خصوصیات کیفی سود و نقش آن در افزایش واکنش سرمایه گذاران این پژوهش آثار متقابل سودهای غیر منتظره و خصوصیات کیفی سود را بر واکنش بازار سرمایه در شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران مورد آزمون قرار می دهد.

1- Dodd & Cottle

2- Schaefer & Kennelleya

3- Myring

۱-۳- ضرورت انجام پژوهش

ضرورت انجام این پژوهش به قرار زیر است:

با توجه به اهمیت پیش بینی سود در نظر سرمایه‌گذاران و تحلیلگران؛ و درک چگونگی پاسخ سرمایه‌گذاران به سودهای غیرمنتظره در دوره‌های طولانی‌تر، به دلیل فراهم کردن بینشی در خصوص اینکه سرمایه‌گذاران چگونه تشخیص می‌دهند که کدام سهام را معامله کنند؛ همچنین با توجه به اینکه در بورس اوراق بهادار معمولاً قیمت سهم تابعی از ارزش فعلی سود های آتی است حال اگر این سود های آتی از یک دقت قابل قبول برخوردار نباشد یعنی بین سود واقعی و سود پیش بینی شده تفاوت غیر منتظره‌ای وجود داشته باشد، معاملات انجام شده تا زمان اعلام سود واقعی بهینه نخواهد بود. در نتیجه ممکن است برخی از سرمایه‌گذاران بدون دلیل و به بهای متضرر شدن برخی دیگر منتفع شوند. هرچه میزان سود غیر منتظره بیشتر باشد نوسان قیمت سهام شدید تر خواهد بود و هرچه نوسان قیمت سهام بیشتر باشد نگرانی سهامداران بیشتر شده و امنیت سرمایه‌گذاری در بورس اوراق بهادار کاهش می‌یابد و در مواردی منجر به خروج سرمایه‌گذاران از بورس شده و رکود سرمایه‌گذاری و نهایتاً عدم تخصیص بهینه و رکود اقتصادی کشور را به دنبال خواهد داشت. پژوهش حاضر در راستای نیاز به غنی تر نمودن پژوهش‌های حسابداری در این خصوص و همچنین آگاهی بخشیدن به سرمایه‌گذاران و تحلیلگران در مورد این موضوع به دنبال این است که آثار متقابل سودهای غیر منتظره و خصوصیات کیفی سود بر واکنش بازار سرمایه چگونه می‌گذارد؟

۱-۴- پرسش پژوهش

مطالعات اولیه و بررسی متون نظری موجود و مطالب ارائه شده در قسمت تشریح و بیان مسئله سؤالات متعددی را به ذهن متبادر می‌کند. در تحقیق حاضر به دنبال پاسخ به پرسش های زیر به عنوان سؤالات اصلی این تحقیق هستیم:

- ۱- سودهای غیر منتظره چه تأثیری بر واکنش بازار دارد.
- ۲- تعامل پایداری سود و سودهای غیر منتظره چه تأثیری بر واکنش بازار دارد.
- ۳- تعامل مربوط بودن سود و سودهای غیر منتظره چه تأثیری بر واکنش بازار دارد.